

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-10-01
Besvaras senast
2020-10-07 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:143 Säkerställd tillgång till jodtabletter

I Sverige finns det tre kärnkraftverk utspridda på väst- och ostkusten: Ringhals kärnkraftverk i halländska Varberg, Oskarshamns kärnkraftverk i Kalmar län och Forsmarks kärnkraftverk i uppländska Östhammar. I Europa med direkt omnejd fanns det 2013 ungefär 180 kärnkraftsreaktorer i drift.

Sverigedemokraterna har en positiv inställning till kärnkraft som energikälla, men anser också att det är av allra största betydelse att säkerheten och tryggheten tas på största allvar. En bra samhällsberedskap är central för oss, och vi måste ha en god beredskap för alla tänkbara situationer. Det visar inte minst erfarenheterna av den pandemi som nu har satt sina klor i stora delar av världen.

De senaste decennierna har tre allvarliga kärnkraftsolyckor skett (Harrisburg 1979, Tjernobyli 1986, Fukushima 2011). Framför allt den sovjetiska olyckan på 1980-talet fick stora konsekvenser för inte bara det ukrainska närområdet utan även för stora delar av Europa i och med de föroreningar som spreds med vinden. I våra grannländer Finland och Norge finns en god beredskap för eventuella radioaktiva utsläpp i närområdet. 2018 uppmanade norska myndigheter samtliga hushåll i landet att införskaffa och inneha jodtabletter hemmavid. Detta trots att Norge saknar egen kärnkraft. I Finland, som har kärnkraft i sin energimix, finns jodtabletter att tillgå fritt på apoteken.

Sverige har en mycket mer restriktiv hållning vad gäller jodtabletter. Här finns ett uppdrag till Strålskyddsmyndigheten och till länsstyrelserna i de tre kärnkraftslänen Halland, Kalmar och Uppsala att förse hushåll inom en radie av 15 kilometer från landets tre kärnkraftverk med jodtabletter. Väder och vind kan dock medföra att utsläppen förs vida omkring och att det då inte går att förutsäga det radioaktiva nedslaget. Radioaktiva utsläpp kan även komma från transporter, terrorattacker med mera.

Allmänheten kan inte själv införskaffa adekvata jodtabletter i Sverige. På nätapotek kan jodtillskott köpas men med en betydligt lägre halt än vad som är erforderligt i händelse av radioaktiva utsläpp från kärnkraft, transportolyckor eller smutsiga terrorbomber. Därför bör de inrättningar som i dag tillhandahåller och lagerför läkemedel, exempelvis sjukhus, vårdcentraler och apotek, förse med lager av jodtabletter och med en handlingsplan på hur man fortast och effektivast får ut jodtabletter och information om intag till

befolkningen i den region som drabbats. Det bör även finnas möjlighet för allmänheten att själv införskaffa jodtabletter på landets apotek.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att möjliggöra för landets invånare att själva kunna införskaffa adekvata jodtabletter på apotek?

.....

Monika Lövgren (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander